

Retouradres: Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Aan de leden van de gemeenteraad

Datum 14 december 2020
Behandeld door directies Kunst en Cultuur en Zuidas
Onderwerp integrale aanpak Openbare Bibliotheek Amsterdam

Geachte leden van de raad,

De gemeentefinanciën worden hard geraakt door de gevolgen van de coronacrisis. Inkomsten die voorheen structureel onderdeel waren van de begroting vallen langdurig weg. Dit vraagt om bezuinigingen en het maken van moeilijke keuzes in de begroting 2021. Een van de keuzes die wij als college gemaakt hebben, is de bezuiniging op de Openbare bibliotheek Amsterdam (OBA) terwijl we ook blijven investeren in nieuwe voorzieningen, waaronder OBA Next.

Net als velen, vinden wij de functie die de OBA vervult voor de stad en voor de bewoners van groot belang. Dit staat niet ter discussie. De OBA biedt laagdrempelige, vertrouwde plekken in de hele stad en inspireert Amsterdammers om te blijven leren. Een goede spreiding van vestigingen over de stad is essentieel, met daarbij bibliotheken in buurten waar de OBA een belangrijke rol vervult voor kwetsbare groepen. De grote waarde die de OBA als laagdrempelige voorziening al jarenlang in de hele stad heeft, willen we zoveel mogelijk behouden en versterken richting de toekomst. In de commissie KDD is aan het lid Biemond van de PvdA toegezegd middels een brief de mogelijkheden te schetsen om te komen tot een integrale aanpak. Dit doen wij hieronder.

Duidelijk is dat vernieuwing nodig is. De OBA heeft de noodzaak om te vernieuwen zelf aangegeven in haar Beleidsvisie 2019-2022. Hierbij gaat het om een andere manier van dienstverlening, en een andere manier van organiseren en samenwerken. Bij het vernieuwen speelt de ontwikkeling van OBA Next een belangrijke rol voor de hele OBA en alle vestigingen. Deze noodzakelijke vernieuwing van het concept en de organisatie is een serieuze opgave. Zeker in combinatie met de bezuinigingen en alle lopende dossiers (OBA Next, OBA XL Nieuw-West, groei van de stad). Samen met de OBA willen we werken aan een integrale aanpak.

Uit reacties vanuit de stad, de gemeenteraad en de directie van de OBA komt duidelijk naar voren dat er zorgen zijn over het mogelijk verdwijnen van de OBA uit bepaalde buurten. Het is goed dit onder ogen te zien en we hebben nagedacht hoe we deze zorg weg kunnen nemen. We willen voorkomen dat er ad hoc onwenselijke keuzes worden gemaakt door de OBA, bijvoorbeeld door op korte termijn huurcontracten op te zeggen en vestigingen te sluiten. Wij vinden dat er geen vestigingen gesloten mogen worden zonder een samenhangende toekomstvisie met nadrukkelijke aandacht voor aanwezigheid van een OBA in de buurten en wijken waar dit nodig is.

De integrale aanpak gaat over vernieuwing in combinatie met de bezuinigingsopgave. Dit gegeven, binnen de context van een groeiende stad, maakt het noodzakelijk om de spreiding van

de OBA-vestigingen en de aard en omvang van de vestigingen tegen het licht te houden. Daarbij kunnen keuzes gemaakt worden over onder meer fysieke of digitale dienstverlening (of combinaties daarvan), over de locaties voor grote vestigingen en kleine, flexibele vestigingen (hotspots) en specifieke doelgroepen. Cruciaal daarbij zijn ook slimme combinaties met andere organisaties en voorzieningen, zoals culturele instellingen, scholen, huizen van de wijk en onder andere buurtkamers. Welke nieuwe vorm van samenwerking kan hierbij gevonden worden en welke bestaande samenwerking kan worden versterkt. Ook vraagt het om een goede analyse. Welk aanbod hoort op welke locatie, welke (nieuwe) activiteiten moeten worden ontwikkeld, en welke kennis, kunde en infrastructuur hiervoor in de organisatie van de OBA nodig?

Deze voorgestelde integrale aanpak vraagt tijd en heeft meer kans van slagen als de bezuiniging op de OBA niet ingaat per 2023, maar getemporeerd wordt. Mede gezien het nadrukkelijke verzoek vanuit uw raad om mee te denken, hebben wij breed gekeken en buiten de reguliere paden gezocht naar mogelijkheden. De ontwikkeling van OBA Next heeft, met name vanwege de coronacrisis, vertraging opgelopen. Hierdoor is de geplande opening verschoven naar 2027. Dit betekent dat de exploitatiemiddelen in 2025 en 2026 nog niet nodig zijn voor OBA Next.

Voorgesteld wordt deze middelen in te zetten voor:

- De vernieuwing van de OBA en de ontwikkeling van het programma voor OBA Next.
- Het later laten ingaan van de structurele taakstelling op de OBA (temporiseren).

Omdat er pas in 2025/2026 middelen vrij komen, stellen wij voor gebruik te maken van de reservering voor OBA Next binnen de reserve Zuidas om dit verschil in tijd te overbruggen.

Wij stellen u voor deze oplossingsrichting te betrekken bij de behandeling van de begroting 2021. Indien u de voorgestelde lijn omarmt, zullen wij samen met de OBA werken aan een integraal plan, waarin we alle lopende dossiers meenemen. Dit integrale plan en de bijbehorende besluitvorming (waaronder het kredietbesluit voor OBA Next) leggen wij vervolgens in de eerste helft van 2021 aan u voor ter besluitvorming.

Tot slot maken wij graag van de gelegenheid gebruik u middels deze brief te informeren over de planning van de aanbesteding voor OBA Next. In de vergadering van de raadscommissie RO van 3 juni 2020 heeft wethouder Everhardt, op verzoek van het lid Naoum Néhmé, toegezegd om u voor het eind van het jaar inzicht te geven in het tijdspad. Zoals hiervoor aangegeven, verwachten wij dat het kredietbesluit voor OBA Next in de eerste helft van 2021 aan uw wordt voorgelegd. Na dit besluit start de nadere uitwerking van de aanbestedingsdocumenten en vervolgens de aanbestedingsprocedure. Naar verwachting is in de eerste helft van 2023 bekend aan wie de opdracht gegund wordt.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders van Amsterdam,

Touria Meliani
Wethouder Kunst en Cultuur

Victor Everhardt
Wethouder Zuidas